

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра туристичного та готельно-ресторанного бізнесу

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

_____ (підпис)
“ ____ ” _____ 2023 р.

РЕФЕРАТ

**кваліфікаційної робота
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа»
за освітньою програмою «Економіка та організація
готельно-ресторанної справи»**

на тему: **«Шляхи підвищення ефективності функціонування
готельного підприємства (на прикладі готелю «Зеніт»)»**

Виконавець:

студентка факультету
міжнародної економіки
Маслова Надія Анатоліївна
(прізвище, ім'я, по батькові)
/підпис/

Науковий керівник:

старший викладач
(науковий ступінь, вчене звання)
Єгупова Ірина Миколаївна
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Одеса 2023

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми полягає в тому, що Важливим стратегічним завданням на етапі розвитку готельного підприємства є досягнення належного рівня економічної ефективності як основи його конкурентоспроможності на сучасному ринку.

В економічній ситуації, що склалася, багато готельних підприємств часто спрямовують свої зусилля на скорочення витрат, не враховуючи ризику погіршення показників діяльності або зниження ефективності. Саме тому, на нашу думку, необхідно застосувати структурний та комплексний підхід, націлений на скорочення витрат і підвищення ефективності, що дасть змогу суб'єктам господарювання мінімізувати такі ризики.

Мета дослідження - полягає у визначенні найбільш ефективних чинників забезпечення ефективної діяльності готельного підприємства та пошук напрямів її підвищення в сучасних умовах.

Завдання дослідження:

- визначити поняття «ефективність діяльності підприємства»;
- виявити основні показники та методи оцінки ефективності готельного бізнесу;
- дослідити чинники, що впливають на ефективність діяльності готельного підприємства;
- надати загальну характеристику та проаналізувати основні показники виробничої діяльності готелю «Зеніт»;
- здійснити оцінку ефективності фінансово-економічної діяльності готелю «Зеніт»;
- провести аналіз ефективності використання виробничих ресурсів готелю;
- надати рекомендації щодо підвищення ефективності діяльності готелю «Зеніт»;
- розрахувати економічну ефективність запропонованих заходів щодо підвищення ефективності діяльності підприємства.

Об'єктом дослідження виступає сучасний ринок готельних послуг та чинники, що забезпечують досягнення належного рівня економічної ефективності підприємств готельної сфери.

Предметом дослідження є теоретико-методичні та організаційні аспекти визначення резервів підвищення ефективності функціонування готельних підприємств на прикладі готелю «Зеніт».

Методи дослідження – аналіз, узагальнення, класифікація, абстрактно-логічний, комбінація описового та порівняльного методів, моделювання, графічний, економіко-статистичний.

Інформаційна база дослідження - законодавчі та нормативні документи України, наукові публікації та монографічні видання вітчизняних і зарубіжних авторів, матеріали наукових конференцій різних рівнів, підручники, навчальні посібники, Інтернет-джерела. Для аналізу господарсько-фінансової діяльності готелю «Зеніт» використовувались дані управлінського обліку підприємства.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (49 найменувань). Загальний обсяг роботи становить 69 сторінок. Основний зміст викладено на 66 сторінках. Робота містить 21 таблицю, 20 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі *«Теоретичні основи ефективності функціонування підприємств готельної сфери»* розглядається науково-теоретичні аспекти ефективності діяльності готельних підприємств, надана соціально-економічна характеристика поняття «ефективність діяльності підприємства». Визначені основні показники, методи оцінки ефективності діяльності готельного підприємства та встановлені чинники, що впливають на неї.

У другому розділі *«Аналіз ефективності діяльності готелю «Зеніт»* проаналізовані основні показники виробничої діяльності готелю «Зеніт», надана оцінка фінансово-економічній діяльності підприємства, виявлені резерви її удосконалення. Представлені результати аналізу ефективності використання виробничих ресурсів закладу.

У третьому розділі *«Резерви підвищення ефективності діяльності готелю «Зеніт»* за результатами аналізу запропонований комплекс заходів щодо підвищення ефективності діяльності готелю «Зеніт». Для економії витрат та отримання прибутку підприємства запропоновано встановлення сонячної електростанції, обґрунтована економічна ефективність її впровадження, що підкріплено необхідними економічними розрахунками.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. Досліджено, що ефективність відображає результат фінансово-економічної діяльності підприємства, який включає в себе всі витрати на здійснення діяльності та чистий прибуток, що залишається для розвитку бізнесу. Як економічна категорія, ефективність має різновиди, зокрема: економічна ефективність, соціальна ефективність, екологічна ефективність.

2. Встановлено, що ефективність роботи готельного підприємства слід аналізувати за напрямками: ефективність господарської діяльності, ефективність використання матеріальних ресурсів, оцінка фінансового стану підприємства, оцінка трудових ресурсів. Виділяють два підходи для оцінки ефективності виробничої діяльності підприємства – традиційний та багатофакторний. Дослідження ґрунтується на параметричних (економетричні моделі), непараметричних (методи лінійного програмування), а також класичних підходах (дослідження фінансових показників).

3. З'ясовано, що чинники, які впливають на економічну ефективність готельного підприємства, можуть бути внутрішні та зовнішні, а основними напрямками підвищення ефективності діяльності є розвиток інноваційної діяльності, підвищення іміджу готелів, підвищення кваліфікації персоналу готелів за допомогою нових методів навчання та перенавчання.

4. Встановлено, що готель «Зеніт» за міжнародною класифікацією

відповідає рівню 3 зірки, серед закладів такої ж категорії пропонує найнижчі в Одесі ціни на проживання, є спеціальні тарифи для розміщення груп та знижки постійним клієнтам. Номерний фонд складає 56 номерів від бюджетних до категорії люкс на 120 гостей. В готелі надається широкий асортимент додаткових послуг, як платних, так і безкоштовних. Річне завантаження в 2022 році лише на 1 відсоток більше, ніж у 2021 році. В 2021 році найвищий рівень був у літні місяці та на початку осені, в період високого сезону, а найнижчий із січня по квітень через пандемію Ковіду і значні карантинні обмеження. В 2022 році в готелі на протязі року зупинялись переважно військові, які прибували на ротацію або у справах, вітчизняні та іноземні журналісти, представники міжнародних організацій, а в довоєнний час постояльцями готелю були здебільшого групові та індивідуальні туристи, бізнесмени, молоді пари, сім'ї, переважно українські громадяни та гості з інших країн, таких як Ізраїль, Німеччина, Польща тощо.

5. Проведений аналіз показав, що динаміка доходів у 2022 р. порівняно з 2021 р. негативна за всіма видами: виручка від проживання зменшилась на 2%, від послуг харчування на 26 і від надання додаткових послуг на 17%. Найбільшу частку в доходах закладу складають доходи від проживання. Частка послуг харчування зменшилась з 16% до 13%, а доходи від додаткових послуг зменшились на 13,7 тис. грн.

6. Проаналізована ефективність використання виробничих ресурсів готелю «Зеніт» за період з 2021 р. по 2022 рік, включаючи персонал та основні виробничі фонди підприємства. Проведений аналіз відгуків споживачів послуг за останні три роки на найбільш відомих туристичних інтернет-сайтах <https://www.google.com.ua/>, <https://www.booking.com/>, TripAdvisor виявив як позитивні сторони, так і недоліки в діяльності готелю.

7. Надані рекомендації щодо підвищення ефективності діяльності готелю «Зеніт», серед яких поліпшення матеріально-технічної бази готелю, удосконалення сервісу, оперативне усунення всіх проблем та недоліків, раціональне та економне використання наявних матеріально-технічних ресурсів, впровадження новітніх ресурсозберігаючих інноваційних технологій, розширення асортименту додаткових послуг, навчання персоналу.

8. Запропоновано встановити на даху готелю «Зеніт» геліопанелі площею 176 м² та обладнати сонячну електростанцію на 30 кВт. Проведені розрахунки показали, що встановлення сонячної електростанції дозволить забезпечити економію витрат на суму 75 600 грн. на рік та генерувати операційний прибуток від продажу надлишкової енергії за «зеленим тарифом» на суму 211 200 грн. Період окупності капітальних вкладень складе 3,4 роки, а прогнозований операційний прибуток станції на термін нині діючого «зеленого тарифу» до 2035 року складе 42 840 дол. США.